

BRZOZA BRODAWKOWATA

Drzewo rodzime

BRZOZA BRODAWKOWA

Drzewo rodzime

INFORMACJE/ CECHY CHARAKTERYSTYCZNE:

W Polsce Brzoza reprezentowana jest przez 7 gatunków, wśród których najpopularniejszą jest brzoza brodawkowata. Mimo iż zajmuje niewielką część powierzchni leśnej naszego kraju, można ją spotkać co krok jako pojedyncze drzewa lub zagajniki brzozowe. Ze względu na suszę wywołaną zmianami klimatu, brzozy w mieście zamierają, dlatego należy o nie dbać. Brzoza osiąga wysokość do 30m.

WYSTĘPOWANIE:

Brzoza występuje w lasach prawie każdego rodzaju, głównie jednak w stosunkowo widnych lasach liściastych (np. dębowych) i mieszanych (najczęściej wraz z sosną zwyczajną) oraz w borach sosnowych. Miejscami tworzy też jednolite drzewostany brzozowe. Jest często spotykana na skraju lasów – lubi miejsca ciepłe i nasłonecznione.

LIŚCIE:

KORA:

KWIATY:

OKRES KWITNIENIA:

Okresem powstawania pąków kwiatowych jest zwykle czerwiec. Kwiatostany męskie formują się w końcu lata (sierpień, wrzesień) na wierzchołkach pędów tegorocznych, widoczne już jesienią w postaci kotek długości 3-4 cm. Kwiatostany żeńskie powstają na krótkopędach i rozwijają się na wiosnę (kwiecień, maj) tworząc cylindryczne kotki, pokryte zachodzącymi na siebie łuskami. Wiosną kotki męskie wydłużają się znacznie w tym samym czasie, w którym zaczynają się rozwijać liście. Równocześnie rozwijają się z pąków kwiatostany żeńskie; początkowo cienkie i wzniesione, później zwisające.

OWOCE/OWOCOSTANY:

Owoce brzozy występują w formie drobnych orzeszków okrytych błonkowatymi skrzydełkami. Te osadzone są na trójklapowych łuskach opadających wraz z dojrzałymi owocami, kiedy to cały kwiatostan po prostu się rozsypuje, może to trwać aż do zimy. Lekkie i uskrzydłone nasiona mogą być przenoszone na znaczne odległości przez wiatr, mogą unosić się na tafli wody lub po powierzchni zlodowaciałego śniegu.

Czerwonawe, bardzo cienkie kotki żeńskie mają początkowo wyprostowaną postawę.

Kwitnące kotki męskie brzozy brodawkowatej mają jaskrawożółty kolor.

ZASTOSOWANIE:

Drewno brzozy wykorzystuje się w meblarstwie, do wyrobu różnego rodzaju sprzętu gospodarczego oraz w przemyśle celulozowo - papierniczym. Z drewna brzozy produkuje się m.in. łyżki, a jej gałązki (witki) można wykorzystać do zrobienia miotły, która doskonale sprawdzi się podczas prac porządkowych np. w ogrodzie.

WŁAŚCIWOŚCI LECZNICZE:

Sok z brzozy – oskoła - pozyskany z pnia drzewa stymuluje i wzmacnia odporność organizmu, ma działanie przeciwgorączkowe oraz przeciwbólowe. Sprawdza się przede wszystkim jako środek na ból mięśni i stawów. Przyspiesza również gojenie się ran, łagodzi urazy takie jak otarcia i oparzenia.

CIEKAWOSTKI:

Swoją białą barwę brzoza zawdzięcza substancji zwanej betuliną, która występuje na powierzchni kory w postaci drobnych kryształków, dzięki czemu załamuje światło. Pozwala to na zredukowanie utraty wody wskutek parowania, dlatego drzewo to nie ulega uszkodzeniu w przypadku zmian temperatur.

Będący cennym źródłem witamin i minerałów sok z brzozy, spotykany również pod staropolskimi nazwami „oskoła” lub „bzowina”, zbiera się wczesną wiosną, na przełomie marca i kwietnia (kiedy ziemia zaczyna odmarzać). Pozyskuje się go zazwyczaj z pnia, młodych liści lub dojrzewających pączków. Nie powinno się jednak zbierać soku samemu ponieważ można uszkodzić drzewo, a drzewa należy chronić i pielęgnować.

Oddziaływanie energetyczne na człowieka: Często można spotkać ludzi przytulających się do brzozy, przykładających do pnia czoło wierząc, że w ten sposób czerpią z niej dobrą energię.

POMNIKI PRZYRODY W WARSZAWIE:

Aleja brzoź brodawkowatych na terenie Rodzinnych Ogródków Działkowych „Rakowiec”.

NAJSTARSZA WIERZBA W POLSCE:

Wierzba krucha rosnąca w miejscowości Klempicz w woj. wielkopolskim. Drzewo to liczy prawie 190 lat.